

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -

Son dönemlerde yapılan Alevilik tartışmalarında en önemli kıstaslardan birisi olmaktadır. Bu tartışmalara çıkan dışarıya

Bütün bunlara karşın kal-ü beladan bu yana var olduklarını söyleyen bazı yazarlar başlatıyorlar. Bütün

Bana ve birçok yazarımıza göre Alevilik Semavi bir inanç değil, insan ve doğa merkezli bir yeryüzü inancıdır.

Herkes Aleviliği bir yerlerinden çekiştirerek götürüp sisteme ve dolayısıyla sistemin egemen inancı İslamla

Okuduğum kitaplar beni şu sonuçlara götürdü: Alevi-Bektaşî deyiminin bilinçli bir tercih olduğunu ve es

Biliniyor

“Adem ile Havva y

Bu gerçeği kabul eden bir inancın mensupları, nasıl olur da bunun tam karşıtı ya da inkarı olan bilinme

Bunun tek izahı var süreç içinde egemen olan inançlar özellikle de İslam, Alevileri asimile edebilmek i

Alevilik üzerine yüzlerce kitap yine bu süreçte çıkmış, çıkan kitapların ezici çoğunluğu Aleviliği Türklüğü

Kendini aydın, araştırmacı, yazar, gazeteci olarak gören Alevi canlar inancımız üzerinde yüzyıllardır o

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -

Biz aydınlara düşen ana görev yoldan çıkarılmaya çalışılan inancımızı gerçeğimizle buluşturmak ve ö

Yine öze dönüş derken, asla mühendisliğe soyunmadan, hakikatimizi olduğu gibi kabul ederek, Tanrısa

Sözün özü tüm okumalarımın çıkardığım sonuç şudur. Bu inancımızı büyük soykırımlara, inkara ve

Alevilik insanı hak (tanrı) bilmektir diyor Ali yıldırım “Alevilik Kitabı ” adlı eserinde ve devam ediyor;

“Alevilik Doğal din vahiye dayanmayan, üstün bir güç tarafından ilkeleri konulup çerçevesi çizilmeyen, üstün bir güç ile insan arasında, bir aracıya ihtiyaç duymayan, bir inanç sistemidir... Alevilikte, cennet, cehennem yani ahret inancı söz konusu değildir... Alevilik bir sır dini, inancıdır.Alevilik’in, doğayı, evreni, insanı kutsayan yolu, vahiy dinleri nazarında büyük bir suçtur...”

Gelelim 12 İmam soyundan gelme ve Seyidlik ve Şeriflik meselesine Beşikçi'nin aktarımı ile “**O smanlı İmparatorluğu döneminde Nakibüleşraf diye anılan bir kurum vardır. Bu kurum, Peygamber Muhammed'in soyundan gelenlerle ilgilenen, onlara bu soyluluğu gösteren unvanlar veren bir kurumdur. İmam Hüseyin'den gelenlere**

seyid

, İmam Hasan'dan gelenlere

şerif

denmektedir. Bu kurum bazı Müslüman Kürdlere de Alevi Kürdlere de Seyid unvanı vermiştir. Halid-bin Velid'e, Musa Kazım'a hatta Peygambere bağlayan şecereler vardır. Bu şecerelerin hepsi sahtedir. Alevileri seyidlik kurumuyla İslam'a bağlamak amaçlanmıştır. Şecere düzenlenmesinde politik çıkarların dışında ekonomik çıkarlar da söz konusudur. Nakibüleşraf kurumu yöneticilerinin herhangi bir Alevi Kürd ailesine seyid unvanı vererek şecere düzenlemesinde bu aileden büyük maddi çıkarlar sağladığı söylenebilir.”

(İsmail Beşikçi Ali Yıldırımın Alevilerin Kitabı değerlendirmesi makalesinden alınmıştır.)

Yine Beşikçi Hoca'nın değerlendirmesi ve uyarısı ile devam edelim. "Alevilerdeki Yedi Ulu Ozan"nın şiirleri bu etkilemede çok büyük rol sahibidir.

Alevilerdeki Yedi Ulu Ozan şunlardır: Seyid Nesimi (1369-1417), Şah Hatayi (1487-1524), Fuzuli (1504-1556) Yemini (15. yüzyıl sonu 16. yüzyıl başı), Virani (16. yüzyıl) Pir Sultan Abdal (16. yüzyıl) Kul Himmec (16. yüzyılın ikinci yarısı) Bu şairler, şiirlerine özellikle Halife Ali'ye daha sonra da Şah'a büyük övgüler düzmüşler, Kerbela'yı anlatmışlardır. Şah Hatayi'nin Şah İsmail olduğu bilinmektedir. Alevileri temsil eden şair ise, 14. yüzyıl sonlarında ve 15. yüzyıl başlarında yaşayan Kaygusuz Abdal'dır.

Kaygusuz şöyle sesleniyor: Kıldan köprü yaratmışsın / Gelsun kullar geçsun deyu / Hele biz şöyle duralım

/
Yiğit isen geç a Tanrı

Kaygusuz Abdal'dan bir şiir daha; *Bakkal mısın teraziyi neylersin / İşin gücün yoktur gönül eylersin / Kulun günahını tartıp neylersin / Kulun günahını* / G
eçiver suçundan bundan san ne?" (Beşikçi Alevilerin kitabı değerlendirmesi)

12 İMAM KÜLTÜ NE ZAMAN İNANCIMIZA GİRMİŞTİR?

Aleviler İslam Peygamberinin ölmesinden sonra Müslümanlara önderlik görevinin Ehlibeyt soyundan olanlarca yürütülmesi gerektiğine inanırlar. Bilindiği gibi Ehlibeyt Hz. Muhammed'in ailesidir. Peygamberin soyu da, yani Ehlibeyt Hz. Ali kanalıyla devam etmektedir. Dolayısıyla önderlik (halifelik) Hz. Ali ve çocuklarının hakkıydı. On iki İmamların Alevilikte çok büyük bir anlamı vardır ve Aleviler olarak ibadetlerimizde her zaman on iki İmamı çeşitli vesilelerle dile getiririz. Kısaca belirtmek gerekirse; günümüzde on iki İmamlar –bir bütün olarak- Aleviliğin temel yapı taşlarından olarak görülmektedir. Ancak incelendiğinde görülecektir ki, hak ve hakikat yolu olan Alevilikte 12 imamlara batını anlamlar yüklenmiş ve ondan sonra inancımızın içine alınmışlardır.

Tarihsel 12 İmamlar elbetteki Müslüman idiler ve namazında, niyazında ve orucunda idiler. Ancak Alevilerin 12 imamları saz çalıp semah dönmüşlerdi. tıpkı Muhammedin 40.lar cemine sıradan bir birey olarak katılıp semah dönmesi gibi.

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -

Ancak bilinmeyen; 12 İmamların inancımıza ne zaman girdiği ve bazı Pirlerimizin deyimi ile "Ehlibeyt"e ikrar verişimizin gerçek tarihidir. Aslında biraz araştırıldığında tarihin 13'üncü yüzyılda başladığı ve Osmanlı zulmüne karşı Safevilerin yanında yer aldığımız dönemler olduğu gün gibi aşikardır. Yani İmamlar kültü inancımıza İslamiyet'in ilanından 700 yıl sonra girmiştir.

On iki İmamların isimleri şunlardır: 1.Hz.Ali 2. İmam Hasan 3. İmam Hüseyin 4. Zeynel Abidin 5. Muhammed Bakır 6. Caferi Sadık 7. Musai Kazım 8. Ali Rıza 9. Muhammed Taki 10. Ali Naki 11. Hasan Askeri 12. Muhammed Mehdi.

Alevilerin safevilerle tanışması ve desteklemesi sürecinde 1400 ile 1800 yılları arasında Osmanlı tarafından çeşitli dönemlerde katledilen Alevilerin sayısı milyonu geçmektedir. 18. Yüzyıldan itibaren ise katliam artığı Alevileri Müslümanlaştırmak için çeşitli yöntemlere baş vurulmuştur. Safeviler Alevileri şialaştırmak için nasıl ki 12 imam soyundan gelenleri inancımıza Seyit adı ile önder yaptılarsa, Osmanlı da Pirlük kavramını inancımızdan çıkarıp, Çakma Dedelik kurumlaşmasına gitti.

Osmanlılar,kökene bile olmayanlardan bugün de yapıldığı gibi gri dedeleri yetiştirdiler. Ellerini de birer şecere iliştiyerek bu çakma dedeleri Alevilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelere göndererek, inanç sistemimizi bozup bizleri de asimile etmek amacıyla Alevilikte o güne kadar olmayan bir çok şeyi varmış gibi gösterdiler. "Biz ehl-i beyt soyunuz , esas Müslüman biziz" gibi propagandalar yapılarak sistematik bir İslamlaştırma politikası izlendi ve Aleviler İslamın içine çekilmeye çalışıldı. Böylece zamanla önemli sayıda Alevi asimile edildi.

Alevileri on iki imamları ne kadar tanıyorlar?

Alevilik hakkında yaratılan suni tartışmalarla oluşturulan bilgi kirliliğinin ortadan kaldırılması için Aleviler, İslam ile ne zaman ilişkilendiklerini ve dolayısıyla İslamı sorgulamak zorundadır. Alevilik tüm Alevilerin ortak tanımı ile eğer binlerce yıldır ve hatta kal-ü beladan beri var ise ve varoluşçu bir felsefik bakışa sahipse,nasıl olur da yaratılışa inanan ve tanrı-kul ilişkisini kutsayan İbrahimi dinlerle ilişkilendirilip İslam içi bir tarikat olarak gösterilebilir?

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -

Alevilerin batini anlamlar yüklediği ve eski kimliklerinden arındırarak “hanemize mihman ettiği” 12 İmamlar ile tarihsel 12 imamlar arasında dağlar kadar fark bulunmaktadır. Ancak kaba yaklaşımlarla 12 İmamlar Alevi değildir demek tek başına bir anlam ifade etmez. Esas olarak bilinmesi gereken sözkonusu kişilerin inancımızdaki tanımlanmasıdır. Günümüzün sorunu bazı yol düşkünü dedeler tarafından Batın’ın inkar edilerek yerine Zahir’in konulmasıdır. Eğer bunu böyle anlamazsak “12 imamlar Alevi miydi? Ali Alevi miydi?” gibi anlamsız tartışmalara gireriz. Örneğin bugün 12 İmamlara inanan Alevilerin neden şiileşmediklerini izah edemeyiz. Bizim izah etmemiz gereken bizim 12 imamlara, İsa’ya, Musa’ya veya Muhammed’e yüklediğimiz batını anlamlardır.

On iki imamlar kimdir?

1. İmam Ali kimdir: Babası Ebü Talip Annesi Fatimâ’dır. 21 Mart 598 yılında Mekke’de doğdu. Hz. Muhammedin amcasının oğlu. Muhammed’in damadı. Muhammedin cesedi yerde iken hilafet kavgası başlar ve Halifelik Ebubekire verilir. Ebubekir 2 yıl halifelik yapar. Ebubekir halifelik döneminde Ali, Hz. Muhammed’in mal varlığının kendisinin hakkı olduğunu iddia eder. Ebubekir Peygamberin mal varlığının kamuya ait olduğunu söyler Ali’ye vermez. Ali 24 Ocak 661 tarihinde camide namaz kılariken köle Abdurrahman ibni Mülcem tarafında öldürölür. İmam Ali, İslamın 4. Halifesidir. 4 yıl 9 ay 14 gün Halifelik yaptı, yaşamı boyunca İslam için çalıştı. Mezarı Irak, Necef şehrinde dir.

2. İmam Hasan kimdir:

Babası birinci İmam Ali, annesi Fatima-tüz Zehra’dır. 1 Mart 624 yılında Medine’de doğdu. 1. İmam Ali Halife iken Hasan Küfe’de imamdı. İmam Ali öldürölüğünde İmam Hasan 37 yaşında idi. İmam Ali’nin ölümünden sonra halifelik tahtına 661 yılında 20 yıl boyunca şam valiliğini yapan Hz. Muhammed’in kayını Muaviye oturur. İmam Hasan bu tarihten sonra imamlık yapmaz. Babasının mal varlığı Medine’de olduğu için, Küfe’den ayrılarak Medine’ye yerleşmeye karar verir. İmam Hasan Küfe’den ayrılır Medine’ye yerleşir. İmam Hasan Halife olabilmesi için Muaviye’nin ölümünü beklerken 670 yılında eşi Cude tarafından zehirleterek öldürölür.

3. İmam Hüseyin kimdir:

Babası birinci İmam Ali, annesi Fatima’tüz Zehra. 9 Ocak 626 yılında Medine’de doğdu. İmam

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -

Ali öldürüldüğünde İmam Hüseyin 35 yaşında idi. İmam Ali'nin öldürülmesinden sonra Küfe'de Muaviye ile Hasan arasındaki iktidar kavgası yaşandığından İmam Hüseyin Medine'deydi. İmam Hasanın Halifelik için Muaviye ile kan dökmeden anlaşması Medine'de iyi karşılandı. Muaviye 19 yıl 6 ay Halifelik yaptıktan sonra rahatsızlanır. 76 yaşında iken bu görevi artık yürütemeyeceğini anlayınca yerine oğlu Yezit'i atar.

Medine din şurası Hüseyin hariç tamamı Yezid'e biat eder. Hüseyin Yezid'e biat etmez. Hüseyin Muaviye'ye sitem ederek toplantıyı terk ederek "Yezid'e biat etmeyeceğini" açıkça dile getirir.

İmam Hüseyin Yezid'in kendisini öldürteceğini bildiği için, ailesini de yanına alarak Bağdat'a Küfeye gitmeye karar verir. Zaman kaybetmeden yola çıkar. Hüseyin'in Bağdat'a gideceğini öğrenen Yezid ordularını harekete geçirir. Hüseyin'i Bağdat'a varmadan Necef şehri ile Bağdat arasında bulunan Kerbelâ'da durdurur. 10 Ekim 680 yılında Yezid'in orduları başta İmam Hüseyin olmak üzere ailesiniden ezici çoğunluğu öldürür. İmam Hüseyin'in mezarı Irak, Kerbelâ'dadır.

4. İmam Zeynel Abidin:

Babası 3. İmam Hüseyin, annesi Şehr Banu. 7 Ocak 659 tarihinde Medine'de doğdu. Zeynel Abidin, İmam Hüseyin'in en küçük oğludur. Kerbela katliamı yaşandığında orada bulunuyordu. İmam Zeynel Abidin Medinede 35 yıl imamlık yaptı. 6 Ekim 713 yılında Medine valisi Osman bin Hayyan tarafında zehirleterek öldürülür. Mezarı Medine'dedir.

5. İmam Muhammed Bakır:

Babası 4. İmam Zeynel Abidin, annesi Fatıma'dır. 17 Kasım 676 tarihinde Medine'de doğdu. Kerbela katliamında sağ kurtulduğunda 4 yaşında idi. Kerbela katliamından sonra babasıyla yeniden doğduğu topraklara medineye yerleşti. Babasının ölümünden sonra Medine'de 20 yıl imamlık yaptı. 8 Ocak 733 yılında amcası İbrahim bin Velid tarafından öldürüldü. Mezarı Medinede'dir.

6. İmam Caferi Sadık:

Babası İmam Muhammed Bakır, annesi Ümmü Fer. 24 Mayıs 699 yılında Medine'de doğdu. İmam Bakır öldürüldüğünde İmam Caferi Sadık 34 yaşında idi. Tarihin en önemli dönemlerinden

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -

biri olan Emevi saltanatının çöküşü ve Abbasi saltanatının başlaması döneminde yaşadı. İmam Cafer şeriat kuralarında taviz vermez. Katı şeriatçı bir molla kimliği ile tanılır. Caferilik olarak bilinen ve Şia fıkhının temelini oluşturan esasları belirlemiştir. 34 yıl imamlık yaptı. Özel olarak yetiştirdiği talebeleri vardı. İyi bir vaazcı idi. İslamın şartlarına ve şeriata bağlılığıyla bilinirdi. Ancak, Câfer-i Sâdık döneminde islam aleminde büyük bir siyasi kargaşa yaşanıyordu. Defalarca onu öldürmek istediler. Bunun üzerine İmam Caferi sadık imamlık görevini bırakır. Geri kalan ömrünü inzivada geçirdi. Sonunda Mansur'un emriyle 22 Ocak 765 yılında zehirlenip öldürüldü. Mezarı Medine'dedir.

7. İmam Musa Kazım:

Babası İmam Cafer-i Sadık, annesi Hamide. 2 Eylül 745 yılında Arabistan'ın Ebva şehrinde doğdu. Abbasi halifelerinden, Mansur, Hadi, Mehdi ve Harun'un zamanlarında yaşadı. 35 yıl imamlık yaptı. Musa Kazım hacca giderken Medine'ye uğradığında, Harun'un emriyle İmamı Mescid-ün Nebi'de namaz kılariken yakaladılar. Elini ve ayağını zincirle bağlayarak hapsettiler. Medine'den Basra'ya, Basra'dan Bağdat'a götürdüler ve yıllarca hapisten kaldı. Bağdat'ta "Sindi b. Şahik" hapisanesinde 799 yılında zehirleterek öldürüldü. Mezarı Bağdat'tadır

8. İmam Ali Rıza:

Babası İmam Musa-i Kazım, annesi Tahire. 25 Ağustos 770 Medine'de doğdu. İmam Rıza çocukluk dönemini babasının yanında geçirdi. 35 yaşında iken babası İmam Kazım öldürüldü. İmam Ali Rıza 20 yıl imamametlik yaptı. İktidarda bulunan Memun Medine halkının İmam'a göstermiş olduğu ilgiden rahatsız olur ve 24 Ağustos 818 yılında İmam Ali Rıza'yı zehirleterek öldürtür. Mezarı İran'nın Meşhed denilen Tus şehrinde dir.

9. İmam Muhammed Taki:

Babası İmam El Rıza, annesi Sebike. 16 Haziran 811 yılında Medinede doğdu. Lakabı Taki'dir. Bazen de Cevad ve ibn-ür Rıza lakabıyla anılır. Babası İmam Ali Rıza öldürüldüğünde Medine'deydi. Me'mun'un emriyle hilafet merkezi olan Bağdat'a getirildi. Me'mun, kızını imamla evlendirip, imamı Bağdat'ta kalmaya mecbur etti. Bir süre sonra imam Muhammed Taki Me'mun'dan izin alarak Medine'ye döndü. 8 yıl Medine de imamlık yaptı. Camide vermiş olduğu bir vaazda kayınbabası Me'mun alehinden vaazlar verir. Bunun üzerine Muhammed Taki 25

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -

Kasım 835 yılında eği Me'mun kızı Mu'tasım tarafından zehirleterek öldürölür. Mezarı Bağdat'tadır.

10. İmam Ali Naki:

Babası İmam Muhammed Taki, annesi Seyyide Ümmü Fazl. 9 Eylül 829 yılında Medine'de doğdu. İmam Ali Naki kendi hayatı boyunca Abbasi halifelerinden yedi tanesini gördü. Onlar, Me'mun, Mu'tasım, el- Vasık, Mütevekkil, Mu'ntasir, Mu'stain ve Mu'tazz'dırlar. Babası Muhammed Taki öldürölüğünde 8 yaşında idi. Ali Naki 29 Haziran 868 yılında Mu'tezz tarafından zehirleterek öldürölüdü. Mezarı Irak Samarra'dadır.

11. İmam Hasan Askeri:

Babası İmam Ali Naki, annesi Hadis (Hudeyse) 3 Aralık 846 yılında Medine'de doğdu. İmam Hasan Askeri 22 yaşına kadar babası İmam Ali Bakır ile beraber Irak'da yaşadı. Babası öldürölüdükten sonra 22 yaşında babasının tahtına oturdu. imametlik yaptı. Genç yaşta hastalanır. Bazı kaynaklara göre Mu'ttemid tarafında zehirlendiği söylentileri yayılır.. İmam Hasan Askeri'nin hastalık haberi zamanın halifesi Mu'tamid'a verilince, doktor göndermenin yanı sıra güvenliği için özel koruma gönderildi. İmam Hasan Askeri 1 Şubat 874 yılında hayatını kaybetti. Mezarı Irak Samarra'dadır.

12. İmam Muhammed Mehdi.:

Babası İmam Hasan-öl Askeri, annesi Nercis Hatun, 30 Temmuz 868 yılında Irak, Samarra Şehrinde doğdu. Babası öldürölüdüğünde 5 yaşında idi. Kimilerine göre babası İmam Hasan ile birlikte zehirlenerek öldü. Gizlice gömölüdü. Kimilerine göre sır oldu, yok oldu. Halk arasında Muhammed Mehdi ilan edildi. Bu durum iktidara hakim olanları kızdırmığı. Muhammed Mehti'nin bulunması için özel çaba harcansa da bütün aramalara rağmen bulunamadı. Böylece on iki imamlar dönemi arkasında bir çok soru bırakarak sona erer.

Ancak tartışmalar bugüne kadar sürerek devam etmektedir. Kendini çok zeki zanneden ancak yaptıklarıyla yolmuza zarar veren bazıları « Ali ve tüm 12 imamlar müslümandır, Arap soyludur.

Biz müslüman değiliz, onlar oruç tutar, namaz kılar, hacca gider, biz ise namaz kılmayız, oruç tutmayız, hacca gitmeyiz » diyerek ne kadar müslüman olmadığımızı bağırdıklarında bizi öze dönüŖe davet ettiklerini sanan zavallılardır. Öze dönüŖ sadece bu olsa Alevilik sadece baŖka inançlardan farklı ritüeller yapmış olmamız olsa belki size hak verilebilir ? Ancak biz müslüman değiliz deyip baŖka milletleri aŖađılamak, « sizin Ali Araptır, benimkini adı Eli veya Oli'dir » demek hiç söylemektir. Aslanan farklılığımız bizim doğuma, yaşama, ölüme, doğaya, evrenin oluşumuna bakışımızdaki uzlaşmaz farklılığımızdır. Öne çıkarılması gereken Rea Heq felsefesidir. Doğaya, insana verilen değerlerimizdir. Bu açıdan biz sadece İslamın değil, hiçbir İbrahimi dinin içinde değiliz, evrenin oluşumu ile ilgili köklü ayrılığımız var ve İnsan suretinde Hakkı gördüğümüz için sözkonusu kitabi dinlerce kafirden de beter katli vacip ilan edilmişiz.

Sayın İsmail Beşikçi Alevilik İslam İçi Değildir makalesinde değerli Pir'imiz Haşim Kutlu'nun Kızılbaş Alevilikte Yol, Erkan, Meydan, Alevilik Öğretisi, (Yurt Kitap-Yayın, Eylül 2007, Ankara) kitabından alıntılarla **“Alevilik inancındaki bozulmanın 13. yüzyılda başladığına işaret etmektedir. Moğol istilası ve Alamut ocağının ortadan kaldırılması Alevilik inancında büyük bir yıkımın başlangıcı olmuştur. Moğol istilası döneminde Anadolu'da meydana gelen Babai ayaklanmalarının (Baba İlyas-Baba İshak önderliğinde gelişen ayaklanmaların) Selçuklu lejyon ordularınca bastırılması, bu arada Alevi yapılanmasının darmadağın edilmesidir. Babai ayaklanmalarını Selçuklu lejyon ordularınca bastırılması sırasında Alevi yapılanmaları çok ağır darbeler almıştır. (age., s.126).**

Ondördüncü asırda ise İran'da Müslüman Ali Şiası yaygınlaşmaya başlamıştır. Müslüman Ali Şiası, Anadolu Alevileri ile yaptıkları siyasal ittifakları istismar yoluna da gitmiştir (s.126). İşte Müslüman Ali Şiası'nın Aleviliğe, Kızılbaşlığa sızma çabaları bu dönemde başlamış, onbeşinci yüzyıl süresince devam etmiştir. Onaltıncı yüzyıl başlarında Şah İsmail ile birlikte (1487-1524) doruk noktasına ulaşmıştır. Alevi yapısındaki bu bozulmalar sürecinde ocak pirlерinin tavır ve davranışlarında da değişmeler olmuş, Alevi yol kuralları giderek aile çıkarlarına tabi kılınmış, yol evladının korunup kollanmasını esas alan Alevi yasalar, ailenin korunup kollanmasına dönüşmüştür (s.127).

Kızılbaş (Alevi) düşüncesine Hakk-Muhammed-Ali ritüellerinin, 12 imamlar ritüellerinin girmesi, 15. yüzyıl içinde kök salmaya başlamıştır. Şeyh Cüneyt'in (ölümü 1460), Şeyh Haydar'ın (ölümü 1488) iktidarı döneminde, Şah İsmail döneminde, bu ilişkiler iyice gelişmiştir. İmam Cafer buyruğu, Kızılbaşların (Alevilerin) ilgi duyduğu temel bir kitap olmuştur. İmam Cafer 702-765 yılları arasında yaşamıştır. Altıncı imamdır. 676-732 yılları arasında yaşayan ve beşinci imam olan Muhammed Bakır'ın oğludur. İmam Cafer'in büyük buyruğunun Bisati tarafından yazıldığı da bilinmektedir. Bisati ise 15. yüzyılda yaşamıştır (ölümü 1439).”

Alevilerin yarattığı 12 imam kültüründe Ali başta olmak üzere tüm 12 İmamların sahiplenışı

sembolik düzlemedir. Onlara BATINI anlamlar yüklenilerek Kabul edilmişlerdir. Bu açıdan Beşikçi'nin deyimi ile *"Bu durumda Aleviliği, sembolik düzlemde sahiplenilen 12 İmam'ın gerçek kimliklerinden ve özellikle kutsadığı Ali'nin yaşamı ve sözlerinden öğrenmeye kalkmak, aslında hiç öğrenememek, dahası Onu Şiiliğe doğru asimile etmek anlamı taşıyacaktır. Dolayısıyla Aleviliğin ne olup olmadığı sorununu aydınlatmak için doğru kaynaklara başvurmak temel bir önem taşır. Aleviliğin, otantik Alevilerin yaşamından da doğrulanarak anlaşılması için doğru kaynaklar, onun oluşumu ve evrimindeki gerçek önderlerinin yaşamları, mücadeleleri, ve teolojik yapılarını tartışma götürmez bir açıklıkla ortaya koyan deyişleridir. Bu anlamda Alevi inanç önderleri ozanların yaşam ve deyişlerini incelediğimizde, Aleviliğin ne olup olmadığı yanı sıra, Onun İslamiyet'le ilişkisi de çok daha net hale gelecektir. Esasen bu netliği, devlet ve ortodoks din adamlarının müdahalesiyle bozulmamış her Alevinin otantik yaşamında da rahatlıkla bulabilmekteyiz. »*

Doğru kaynak seçerek, yapılan son arkeolojik kazıları izleyerek gittiğimizde, örneğin Göbeklitepe'de yapılan kazılarda ortaya çıkan gerçekler bizi, Aleviliğinin Batını gerçeğine taşırken, sadece tarihsel 12 İmamlar'ın hayat ve anlayışlarını inceleyen eserler ise bizi Zahirî Şii-Caferiliğe götürmektedir.

Başta Rea Heq Aleviliği olmak üzere , tüm Alevi süreklarının şariat ve ibadet karşısındaki tutumu bize bu sürekların Sunnilikten ve Sünnilik gibi Zahirî ve Ortodoks olan Şiilikten ayrı Batını olduklarını gösterir. Dolayısıyla Aleviliğin varoluşçu felsefesi ile bu inançlardan farklılıklarını anlatamayan her teolojik ve tarihsel yaklaşım Aleviliği zaman içinde Şiiliğe ve hatta Sünnî İslam'a doğru götürmenin ötesinde bir işlev göremez.

Yukarda da izah etmeye çalıştığımız gibi elbette de 12 İmam Kültü Alevilerin temel bir değeridir. Ancak bir kült olarak elbette bu temel değer semboliktir. Bundan dolayıdır ki, 12 İmam kültünün ve 12 imamların bu sembolik değeri ve Ali'nin manevi önderliği sorununun ötesine geçip, kendini var eden tarih ve teoloji konusunda doğru bir bilinç oluşturmayan her Alevi, kaçınılmaz bir şekilde kendi inanç ve gerçek tarihine yabancılaşacaktır. Sembolik veya zahiri 12 imamların yolundan gidildiğinde onlar gibi temel ibadet mekanımızın cami olması kaçınılmaz hale getirilecektir. Oysa Aleviler tarihlerinin hiçbir döneminde Cami ile ilişkilenmemişlerdir. Bugünün Sünnî, tekçi iktidarı şimdi bizi tümünden asimile etmek amacıyla çeşitli entrikalar peşindedir. Eğer yakın zamanda Aleviler gerçek anlamıyla varoluşçu öze dönüşü tümünden sağlayamazlarsa yok olmaktan da kurtulamayacaklardır.

Not: bu yazı Semah Dergisi Ocak-Şubat 2019 sayısında yayınlanmıştır.

İnancımızda 12 imam kültü

İrfan Dayıoğlu tarafından yazıldı
Salı, 30 Nisan 2019 17:06 -
